

**ΙΣΤ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΛΟΥΚΑ
ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ
ΡΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ
ΤΡΙΩΔΙΟΥ**

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ
«Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ»

Ἐπιμελητής ὕλης:

Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντῖνος Πλευράκης
Τ.Θ. 60060, 570 01 ΘΕΡΜΗ Τηλ. 2310-46 27 44 Fax: 463-455

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2021

**Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις
(8΄ αἰών),**

Εὐσταθίου Ἀντιοχείας (+360),

Ζαχαρίου Ἱεροσολύμων (+633),

Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως (+577)

Ἦχος δ΄ Ἑωθινόν δ΄

«ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟ»

Ἡ ἑβδομάδα πού ἀκολουθεῖ ὀνομάζεται «προφωνήσιμος», δηλαδή ἀναγγέλλει, προσφωνεῖ, χαιρετίζει καί καλωσορίζει τή νέα περίοδο.

Τήν Τετάρτη καί τήν Παρασκευή αὐτῆς τῆς ἑβδομάδος ἔχομε κατάλυση εἰς πάντα, ἐπειδή μετά ἀπό λίγες μέρες θά ἀρχίσῃ ἡ νηστεία τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ Ἐκκλησία, μέ τόν ἐτήσιο κύκλο τῶν ἐορτῶν μέ μεθοδική κατάταξη τῶν θεμάτων σέ ἓνα καλοσχεδασμένο ἀναλυτικό πρόγραμμα Βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων καί διδαχῶν, προωθεῖ δύο ἐξ ἴσου σπουδαίους στόχους: Πρῶτον προετοιμάζει, κατηχεῖ καί εἰσάγει στήν πρακτική μετάνοια καί χριστιανική ζωή αὐτούς πού θά βαπτίσῃ τό Πάσχα. Δεύτερον τήν ἴδια ὥρα καί με τήν ἐπανάληψη τῶν θεμελιωδῶν μαθημάτων καί ἀσκήσεων κάθε χρόνο, ἡ Ἐκκλησία βοηθᾷ τά παλαιότερα μέλη της νά ἀνανεωθοῦν πνευματικά καί νά ἀναζωπυρώσουν τά χαρίσματα πού δέχτηκαν ὅταν βαπτίστηκαν καί ἐνώθησαν μέ τό Χριστό καί ὅταν μέ τό Χρίσμα ἔλαβαν τή δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μέ τήν ἐορτή τοῦ Πάσχα ἡ Ἐκκλησία καλεῖ τά μέλη της νά ἐορτάσουν τήν ἐπέτειο τῶν Γάμων τους μέ τό Χριστό καί νά ξαναζήσουν τή μεγαλύτερη χαρά καί εὐτυχία τῆς ζωῆς τους.

Αὐτό τό διπλό στόχο, ἀφ' ἑνός μὲν νά καλλιεργῇ καί νά ἐκπαιδεύῃ τά μέλη της ἡ Ἐκκλησία, καί ταυτόχρονα νά προετοιμάζῃ αὐτούς πού προσέρχονται καί

τῆς ζήτησιν νά τούς ἐνσωματώσῃ στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ καί τήν κοινωνία τῆς θείας ζωῆς καί βασιλείας, τόν ἔχει βάλλει ἀπό τήν ἀρχή θεμέλιο τῆς Λατρείας καί τῆς ὅλης ζωῆς της.

Μέ αὐτή τή βάση ξεκίνησε καί πάνω σ' αὐτό τό διπλό θεμέλιο οἰκοδομήθηκε καί διαμορφώθηκε ὅλο τό σύστημα τῶν ἐορτῶν, τοῦ λόγου καί τῆς διδασχῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐτσι κυλᾷ ἡ ζωή της, καθῶς πορεύεται μέσα ἀπό τήν ἔρημο τοῦ κόσμου πρὸς «τή γῆ τῆς ἐπαγγελίας», πού τῆς ὑποσχέθηκε ὁ Ἰδρυτής της, τῆ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν!

Ζεῖ μέ τά μέλη της τή ζωή τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή τούς μεταδίδει τό λόγο Του καί τούς ὀδηγεῖ στήν τήρηση καί ἐφαρμογή τοῦ Εὐαγγελίου καί τήν ἴδια ὥρα προετοιμάζει καί κατηγεῖ αὐτούς πού προσέρχονται νά ἐνσωματωθοῦν στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀλλοιωῖς: ἐνῶ προετοιμάζει αὐτούς πού θά βαπτισθοῦν προσεχῶς μέ τή διαδικασία τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τοῦ κύκλου τῶν ἐορτῶν της, τήν ἴδια ὥρα, μέ τά ἴδια μαθήματα, ἀνανεώνει καί στηρίζει καί ἀναζωπυρώνει τήν πίστη καί τή ζωή τῶν πιστῶν.

Αὐτή ἡ παγιωμένη διδασχῆ ἐπαναλαμβάνεται κάθε χρόνο μέσα στόν

έορταστικό κύκλο τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Καλεῖ συνεχῶς ὅλα τὰ μέλη τῆς καί δίδει σέ ὅλους τήν εὐκαιρία, τόσο στούς παλαιούς πιστούς, ὅσο καί στούς νεοφώτιστους, τούς φωτιζομένους πού ἀκούουν τίς διδαχές γιά πρώτη φορά, νά ἀνανεώσουν τό χάρισμα τοῦ Βαπτίσματός τους, τήν πίστη τους καί τή ζωή τους, ἀκούοντας τίς ἴδιες σωτηριώδεις διδαχές. Τούς δίδει ἔτσι τήν εὐκαιρία νά συνειδητοποιοῦν ὀλοένα καί πιό βαθειά τήν πορεία τους καί νά τοποθετοῦνται σωστά, τίμια καί εἰλικρινά ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί ἀνάμεσα στούς ἀδελφούς τους.

Αὐτή εἶναι ἡ θεμελιώδης ἔννοια καί ὁ στόχος ὅλου τοῦ έορταστικοῦ κύκλου καί τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν διδαχῶν: νά έορτάσωμε τό Πάσχα, πού εἶναι ἡ έορτή, ἡ ἀνάμνηση, ἡ ἀναβίωση καί ἀνακαίνιση τῆς σωτηρίας μας, ἡ ένωσή μας μέ τόν Χριστό, στό Πάθος Του καί τήν Ἀνάστασή Του, τό πέρασμά μας, ἡ έξοδός μας ἀπό τόν κόσμο, καί ἡ εἰσοδός μας στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Ἐτσι θά εἶναι ἡ χαρά τῆς συμμετοχῆς μας στή ζωή τοῦ Χριστοῦ πεπληρωμένη.

Ἐνα παράδειγμα ἀπό τήν κοσμική ζωή θά μᾶς βοηθήσει νά κατανοήσωμε τή σημασία τῶν έορτῶν καί τῆς ἀναμνήσεως καί ἐπαναλήψεως, κατ' έτος τῶν ἴδιων

διδαχῶν: Τά ἀγαπημένα ζευγάρια ἐορτάζουν κάθε χρόνο τήν ἐπέτειο τῶν γάμων τους, γιά νά ἀνανεώσουν τήν ἀγάπη τους καί τή χαρά τους.

Δυστυχῶς στίς ἡμέρες μας ἀτόνισε ἡ ἱεραποστολική δραστηριότητα τῶν χριστιανῶν καί παρόλο πού ἔχομε πλῆθος ἀπίστων γύρω μας, δέν ἔχομε στήν Ἐκκλησία κατηγουμένους. Ἀκόμα καί οἱ «κανονικοί πιστοί», δηλαδή οἱ βαπτισμένοι, καθώς δέν ἐκκλησιάζονται καί δέν ἔχουν σχέσεις μέ τήν Ἐκκλησία, κατήντησαν οὐσιαστικά ἄπιστοι. Τό μόνο πού διατηροῦν εἶναι τό ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ, βάσει τοῦ ὁποίου καί μόνο ἀπαιτοῦν ὅλα τά δικαιώματα τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ ἀλλοτριωμένοι χριστιανοί, ἀλλοτριώνουν καί φθείρουν καί τήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας.

Πῶς ἐξηγεῖται τό φαινόμενο αὐτό τῆς φθορᾶς; Ἀπλούστατα, ὅπως κάθε φλόγα πού ἀνάβει στό τζάκι, ὅταν δέν ὑπάρχουν τά ξύλα πού τήν τροφοδοτοῦν, σβήνει. Αὐτή ἡ κατάσταση ὅμως, πρέπει νά δημιουργῆ στούς πραγματικούς χριστιανούς σήμερα τήν ἀνάγκη καί τήν ὑποχρέωση, νά κινηθοῦν ἱεραποστολικά. Νά καλέσουν στήν Ἐκκλησία τούς ἀνθρώπους πού βρίσκονται γύρω τους, μέ τόν ἴδιο ἐνθουσιασμό, μέ τόν ὁποῖον - ἄν

ζούσαν στους πρώτους αιώνες - θά προσπαθοῦσαν νά ἐνσωματώσουν στήν Ἐκκλησία τελείως ἀπίστους καί ἄγευστους τῆς θρησκευτικῆς γνώσεως καί εὐσεβείας, ἀκόμα καί τούς διώκτες τους!

Ἡ Ἐκκλησία λοιπόν, μέ τήν λατρεία της, καλεῖ ὅλους μας σέ κινητοποίηση καί δράση στό ἱεραποστολικό ἔργο της, νά καλέσωμε ὅλους τούς ἀνθρώπους στή σωτηρία.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ «ΤΡΙΩΔΙΟΥ»

Τό «Τριώδιο» εἶναι μιά περίοδος δέκα ἐβδομάδων προετοιμασίας τῶν χριστιανῶν γιά τήν ἑορτή τοῦ Πάσχα. Ἡ περίοδος πῆρε αὐτό τό ὄνομα ἀπό τό λειτουργικό βιβλίο τῆς Ἐκκλησίας στό ὁποῖο εἶναι συγκεντρωμένοι οἱ ὕμνοι, τά ἀγγνώσματα, οἱ εὐχές καί γενικά ὅλα τά στοιχεῖα τῶν ἀκολουθιῶν τῶν προσευχῶν πού τελοῦνται στή διάρκεια της.

Ὁ στόχος τῆς προετοιμασίας εἶναι νά καθαρθοῦν οἱ πιστοί, γιά νά ἑορτάσουν τήν κατ' ἐξοχήν ἑορτήν τῆς ἀπολυτρώσεως καί σωτηρίας τους, τό θάνατο καί τή Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Τό Τριώδιο εἶναι περίοδος γενικῆς ἀσκήσεως καί γυμνασίας γιά πνευματική ἀνανέωση καί ἀναζωπύρωση, γιά τήν ἀνθήση καί καρποφορία τῆς ζωῆς μας προκειμένου νά ἐορτάσωμε ἐπάξια τό Πάσχα. Νά πανηγυρίσωμε, δηλαδή, νά ἀνανεώσωμε καί νά χαροῦμε τή μεγαλύτερη χαρά τῆς ζωῆς μας καί νά θυμηθοῦμε καί νά εὐχαριστήσωμε τό Θεό γιά τή σωτηρία πού μᾶς χάρισε μέ τό σταυρικό θάνατο καί τήν Ἀνάσταση τοῦ Υἱοῦ Του. Τό Πάσχα εἶναι ἡ ἐπέτειος τῶν γάμων μας μέ τό Θεό.

Ὁλος ὅμως αὐτός ὁ ἀγώνας γιά τήν πνευματική μας ἀναζωπύρωση καί τελείωση θά διεξαχθῇ μέ τή μελέτη καί τήν προσευχή. Ἡ προσευχή ὅμως καί ἡ μελέτη, γιά νά καρποφορήσουν ὠφέλεια στόν πιστό, προϋποθέτουν αὐτογνωσία καί ταπείνωση. Γι' αὐτό ἀκριβῶς στήν ἀρχή τῆς περιόδου τοῦ Τριωδίου ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ σέ αὐτογνωσία, ταπείνωση καί προσευχή μέ τή μελέτη τῆς παραβολῆς τοῦ Τελώνη καί Φαρισαίου.

Τό Τριώδιο εἶναι περίοδος προσευχῆς, ταπεινώσεως καί μετανοίας. Κατά τήν περίοδο αὐτή, γιά νά εἴμαστε σωστοί χριστιανοί, πρέπει ὅλοι νά πάρουμε θέση

μέσα στον οἶκο τοῦ Θεοῦ, νά τοποθετηθούμε κάτω ἀπό τό βλέμμα τοῦ παντεπόπτου Κυρίου καί νά δοῦμε κατάματα τόν πραγματικό ἑαυτό μας. Κι ἔπειτα νά συνομιλήσωμε τίμια μέ τό Θεό.

Τό πρῶτο πού θέλει ἀπό μᾶς ὁ Θεός, εἶναι νά Τοῦ ἐπιτρέψωμε νά φωτίσῃ τά κατασκότεινα βάθη τῆς ψυχῆς μας καί νά τά γεμίσῃ μέ τή θεία γαλήνη, τήν καλωσύνη καί τήν ἀγάπη Του, ὥστε νά φαίνεται πραγματικά ὅτι εἴμαστε παιδιά Του καί νά συμπεριφερόμαστε μέ ἀνάλογη κατανόηση πρὸς τούς ἄλλους ἀδελφούς μας.

Τί πρέπει νά κάνωμε: Γνήσια αὐτοκριτική καί εἰλικρινῆ ἐξομολόγηση. Ἀπάρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μπροστά στον Πνευματικό, τόν ποιμένα πού Ἐκεῖνος ὄρισε νά μᾶς ποιμαίνῃ! Νά ἐλέγξωμε τά βάθη τῆς καρδιάς μας, ἀπ' ὅπου ἐκπορεύεται ἡ ἐξωτερική συμπεριφορά τοῦ ἀνθρώπου. Τότε δέν θά περιφρονοῦμε τούς ταπεινούς καί ἁμαρτωλούς σάν τόν Τελώνη, πού συνήθως καταδικάζει ἡ κοινή γνώμη, γιατί αὐτοί μπορεῖ νά ἔχουν μετάνοια καί νά βροῦν μεγάλη χάρη ἀπό τό Θεό, ἐνῶ ἐμεῖς νά καταδικαστοῦμε.

Δέν εἶναι καθόλου εὐκόλο πρᾶγμα νά ἀποφύγωμε τήν εἰκόνα τοῦ ἀλαζόνα

Φαρισαίου, γιατί δέν μπορούμε νά δοῦμε τόν ἑαυτό μας μόνοι μας. Γιά νά κατανοήσουμε τή συμπεριφορά μας καί νά ἐλέγξουμε τόν βαθμό τῆς προόδου πού ἔχουμε κάνει στήν πνευματική ζωή καί τήν ἀρετή, μᾶς χρειάζεται ἕνας πνευματικός καθρέφτης, ὁ Ἐξομολόγος μας, ὁ Πνευματικός μας πατέρας, πού μᾶς φροντίζει ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἰδιοῦ τοῦ Χριστοῦ. Νά ἔχουμε τό θάρρος νά τόν κοιτάζουμε κατάματα καί νά τόν ρωτοῦμε ὁ καθ' ἕνας μας: «πῶς εἶμαι»; Μπορούμε νά ρωτᾶμε καί ἄλλους ἀνθρώπους, πού ἔχουν τήν ἱκανότητα νά μᾶς λένε εἰλικρινά καί ἀνεπηρέαστα τή γνώμη τους πῶς μᾶς βλέπουν, ποιά εἶναι ἡ ἀντικειμενική εἰκόνα μας, ἀλλά αὐτό πρέπει νά τό ζητᾶμε συνεχῶς καί κυρίως ἀπό τόν πνευματικό μας πατέρα. Καί νά ἐκτελοῦμε κατά γράμμα τίς πνευματικές ὁδηγίες καί συμβουλές του. Αὐτό εἶναι τό χρέος κάθε πιστοῦ καί ὁ μόνος τρόπος καί δρόμος γιά τήν πνευματική πρόοδο καί προκοπή μας

Αὐτός θά μᾶς καθοδηγήσει ὅτι γιά τό θαῦμα τῆς θεραπείας τῆς καρδιάς μας, χρειάζεται μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, προσευχή μέ περισυλλογή καί ἄσκηση - νηστεία. Μέ τή βοήθειά του θά μάθουμε νά προσευχώμαστε μέ ταπείνωση συναι-

σθανόμενοι τήν ἐνοχή τῶν ἁμαρτιῶν μας
καί νά φυλαγώμαστε ἀπό τόν κίνδυνο τῆς
ὑποκρισίας καί τοῦ φαρισαϊσμοῦ.

Τότε θά ἀνακουφισθοῦμε ἀπό τό ἔλεος
τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ὅποτε καί θά
γίνονται ἀποδεκτές ἀπό αὐτόν οἱ
προσευχές μας.

Ἄς Τοῦ ἐπιτρέψωμε λοιπόν νά
καθαρίση τίς καρδιές μας ἀπό τήν ὑποκρι-
σία, μιμούμενοι τό παράδειγμα τοῦ
Τελώνη καί ἀποφεύγοντας τήν ἀλαζονία
τοῦ Φαρισαίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2021

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Προοιμιακός.

Εἰρηνικά.

Στιχηρά

Ἀναστάσιμα τοῦ τυχόντος ἤχου ζ'.

Τοῦ Τριωδίου γ'. Ἦχος α'.

8.

Ὅτι παρά τῷ Κυρίῳ τό ἔλεος,
καί πολλή παρ' Αὐτῷ λύτρωσις,
καί Αὐτός λυτρώσεται τόν Ἰσραήλ
ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν Αὐτοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία ἀφυπνίζει καί ὁδηγεῖ τόν
ἄνθρωπο στήν ταπείνωση καί τήν μετάνοια.

Τό ἴδιο τροπάριο ψάλλεται καί στούς αἶνους.

Μή προσευξώμεθα

φαρισαϊκῶς, ἀδελφοί·

Ἄς μὴν προσευχηθοῦμε σάν τόν Φαρισαῖο,
ἀδελφοί,

ὁ γάρ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται·

γιατί αὐτός πού προσπαθεῖ νά ἀνυψώσει
τόν ἑαυτό του θά ταπεινωθῆ.

ταπεινωθῶμεν

ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, τελωνικῶς

Ἄς ταπεινωθοῦμε μπροστά στό Θεό σάν
τόν Τελώνη

διὰ νηστείας, κράζοντες·

νηστεύοντας καί παρακαλῶντας:

Ἰλάσθητι ἡμῖν, ὁ Θεός,

τοῖς ἁμαρτωλοῖς.

Συγχώρησέ μας, Κύριε, τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

9.

Αἰνεῖτε τόν Κύριον, πάντα τά ἔθνη, ἐπαινέσατε
Αὐτόν, πάντες οἱ λαοί.

Μή προσευξώμεθα...

10.

Ὅτι ἐκραταιώθη τό ἔλεος Αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς
καί ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου
μένει εἰς τόν αἰῶνα.

2

Καυχρησιολογία καί σιωπή. Ἄς ἐλέγξουμε
τούς ἑαυτούς μας: τί εἶναι ἐκεῖνο πού μᾶς κινεῖ
κάθε φορά; Ἡ ἐπίδειξη ἢ ἡ μετάνοια;

Τό ἴδιο τροπᾶριο ψάλλεται καί στοὺς αἰῶνες.

Φαρισαῖος κενοδοξία νικῶμενος

Ὁ Φαρισαῖος νικημένος ἀπό κενοδοξία

καί Τελώνης τῇ μετανοία κλινόμενος
καί ὁ Τελώνης σκυμμένος ἀπό μετάνοια
προσῆλθον Σοι τῷ μόνῳ Δεσπότη·

ἦλθαν σέ Σένα, Κύριε, τόν μόνο Δεσπότη.
ἀλλ' ὁ μέν καυχησάμενος

Μά ὁ πρῶτος ἐπειδή καυχήθηκε
ἐστερήθη τῶν ἀγαθῶν,

στερήθηκε τά ἀγαθά τῆς Βασιλείας Σου.
ὁ δέ μή φθεγγάμενος

Ἐνῶ ὁ δεύτερος μέ τή σιωπή του
ἤξιώθη τῶν δωρεῶν·

ἀξιώθηκε νά λάβῃ τίς δωρεές Σου.
ἐν τούτοις τοῖς στεναγμοῖς

Σ' αὐτούς τούς στεναγμούς τοῦ Τελώνη
στήριξόν με, Χριστέ ὁ Θεός,

στήριξε κι ἐμένα Θεέ μου, Χριστέ,
ὡς φιλάνθρωπος.

Πού εἶσαι φιλάνθρωπος.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Παντοκράτορ Κύριε,

Παντοκράτορα Κύριε,
οἶδα, πόσα δύνανται τά δάκρυα·

γνωρίζω πόση δύναμη ἔχουν τά δάκρυα!
Ἐξεκίαν γάρ

ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου ἀνήγαγον
Ἀνέσुरαν τόν Ἐξεκία ἀπό τίς πύλες τοῦ
θανάτου,

τήν ἀμαρτωλόν

ἐκ τῶν χρονίων πταισμάτων ἐρρύσαντο·
γλύτωσαν τήν ἀμαρτωλή γυναίκα ἀπό τά

πολυχρόνια ἀμαρτήματα
τόν δέ Τελώνην
ὑπέρ τόν Φαρισαῖον ἐδικαίωσαν·
 κι ἀνέδειξαν δίκαιο τόν Τελώνη, πάνω ἀπό
 τόν Φαρισαῖο.
καί δέομαι·
σύν αὐτοῖς ἀριθμήσας ἐλέησόν με.
 Παρακαλῶ Σε λοιπόν, συναρίθμησε κι
 ἐμένα μέ αὐτούς καί ἐλέησέ με.

Καί νῦν. Τό α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. Ἐκτενής. Πληρωτικά.

Ἀπόστιχα.

Τά ἀναστάσιμα τοῦ τυχόντος ἤχου.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου
 ἐκ τῶν ἀνομιῶν μου,
 Βαριά εἶναι τά μάτια μου
 ἀπό τίς ἀνομίες μου.
οὐ δύναμαι ἀπενίσαι καί ἰδεῖν
τόν αἰθέρα τοῦ οὐρανοῦ·
 Δέν μπορῶ νά στρέψω τό βλέμμα μου
 καί νά δῶ τό πανύψηλο μεγαλεῖο τοῦ
 οὐρανοῦ πού κατοικεῖς.
ἀλλά δέξαι με ὡς τόν Τελώνην
μετανοοῦντα, Σωτήρ, καί ἐλέησόν με.
 Δέξου με, Σέ παρακαλῶ, σάν τόν Τελώνη
 μετανοιωμένο, Σωτήρα μου, καί ἐλέησέ με.

Καί νῦν.

Ναός καί πύλη ὑπάρχεις
παλάτιον καί θρόνος τοῦ βασιλέως
Παρθένε πάνσεμνε·

Πάνσεμνη Παναγία Παρθένα, ναός καί
πύλη εἶσαι τοῦ Βασιλιᾶ· παλάτι καί θρόνος
Του!

δι' ἧς ὁ λυτρωτής μου,
Χριστός ὁ Κύριος,
τοῖς ἐν σκότει καθεύδουσιν ἐπέφανεν,
ἥλιος ὑπάρχων δικαιοσύνης

Μ' ἐσένα ὁ Λυτρωτής μου, Χριστός ὁ
Κύριος, ἔλαμψε καί φώτισε ὅσους ἦσαν
μέσα στά σκοτάδια, σάν ἥλιος πού εἶναι
τῆς δικαιοσύνης,

φωτίσαι θέλων, οὓς ἔπλασε
κατ' εἰκόνα ἰδίαν, χειρὶ τῆ Ἐαυτοῦ.

Πού θέλει νά φωτίση αὐτούς πού ἔπλασε
σύμφωνα μέ τήν εἰκόνα Του, μέ τό ἴδιο
Του τό Χέρι.

Διό, πανύμνητε,
ὡς μητρικήν παρρησίαν
πρός αὐτόν κεκτημένη,
ἀδιαλείπτως πρέσβευε
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Γι' αὐτό Ἐσύ Παναγία, πού Σοῦ πρέπει
ὅλοι οἱ ὕμνοι, καθὼς ἔχεις τό θάρρος πρὸς
Αὐτόν σάν Μητέρα Του, παρακάλα Τον
συνεχῶς νά σωθοῦν οἱ ψυχές μας.

«Νῦν ἀπολύεις...»

*Ἀπολυτίκιον τό ἀναστάσιμον.
Θεοτοκίον.*

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

*Ἐξάψαλμος. Εἰρηνικά. «Θεός
Κύριος...»
Ἀπολυτίκια (Ὅπως στόν Ἑσπερινό.)
Τά ἀναστάσιμα καθίσματα τῆς
Ὀκτωήχου
Τά Εὐλογητάρια καί οἱ Ἀναβαθμοί
τοῦ ἤχου.
Ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.*

ΤΟ Δ' ΕΩΘΙΝΟΝ

Λουκ. 24,1-12.

**ΟΙ ΜΥΡΟΦΟΡΕΣ ΑΝΑΓΓΕΛΛΟΥΝ
ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ
Ο ΠΕΤΡΟΣ ΤΡΕΧΕΙ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ
ΤΟΝ ΒΡΙΣΚΕΙ ΚΕΝΟ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΖΕΙ**

Ἡ περικοπή τοῦ δ' Ἑωθινοῦ περιγράφει τήν πρώτη ἐμπειρία καί μαρτυρία τῶν Μυροφόρων. Εἶναι μιᾶ ἀναλυτικώτερη ἔκθεση τῶν ἐπισκέψεων τῶν Μαθητριῶν καί τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ στόν τάφο, τό πρωῖ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως, ἀπό τόν Εὐαγγελιστή Λουκᾶ.

Τό πρωῖ τῆς Μιάς τῶν Σαββάτων οἱ Μυροφόρες πῆγαν στόν τάφο τοῦ Ἰησοῦ

καί βρῆκαν τήν πέτρα σηκωμένη καί τόν τάφο ἄδειο. Δύο ἄνδρες μέ ἀπαστράπτουσες φορεσιές ὑπενδυμίζουσι σ' αὐτές τούς λόγους τοῦ Ἰησοῦ, πού προέλεγε τό θάνατο καί τήν Ἀνάστασή Του.

Οἱ Μυροφόρες τρέχουσι καί ἐνημερώνουσι τούς Μαθητές καί τούς ἄλλους καί αὐτοί νομίζουσι ὅτι οἱ γυναῖκες βρίσκονται σέ παραλήρημα. Ὁ Πέτρος ὁμως τρέχει στό μνήμα, διαπιστώνει τά ἴδια καί θαυμάζει.

- 1 **Τ**ῆ μιᾶ τῶν Σαββάτων ὄρθρου θαθεός ἦλθον γυναῖκες ἐπί τό μνήμα φέρουσαι ἅ ἡτοιμάσαν ἀρώματα καί τινες σὺν αὐταῖς.

Τήν ἐπομένη ἡμέρα μετὰ τό Σάββατο ἀπό τά θαδιά χαράματα ἦρθαν οἱ γυναῖκες στόν τάφο ἔχοντας Τά ἀρώματα πού εἶχαν ἐτοιμάσει· ἦρθαν καί μερικές ἄλλες μαζί τους.

- 2 **Εὗρον** δέ τόν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπό τοῦ μνημείου
3 **καί εἰσελθοῦσαι**

οὐχ εὗρον τό σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Βρῆκαν τότε τήν πέτρα κυλισμένη ἀπό τό μνήμα καί ὅταν μπῆκαν σ' αὐτό δέν βρῆκαν τό σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

- 4 Καί ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτάς
περί τούτου
καί ἰδοὺ δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς
ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις.
Καθὼς ἀποροῦσαν γι' αὐτό
φάνηκαν μπροστά τους δύο ἄνδρες μέ
ἀστραφτερές στολές.
- 5 Ἐμφόβων δέ γενομένων αὐτῶν
καί κλινουσῶν τό πρόσωπον εἰς τήν γῆν,
εἶπον πρὸς αὐτάς·
Κι ἐνῶ κατατρομαγμένες εἶχαν
σκυμμένο τό πρόσωπο τους πρὸς τή γῆ,
τίς ρώτησαν:
τί ζητεῖτε τόν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;
- 6 Οὐκ ἐστίν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη·
Τί ζητᾶτε τόν ζωντανό ἀνάμεσα στούς
νεκρούς; Δέν εἶναι ἐδῶ, ἀναστήθηκε!
μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν
ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, λέγων
- 7 ὅτι δεῖ τόν Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου
παραδοθῆναι
εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν,
καί σταυρωθῆναι
καί τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.
Θυμηθεῖτε τί σᾶς εἶπε, ὅταν ἀκόμη
ἦταν στή Γαλιλαία. Σᾶς εἶπε ὅτι ὁ Υἱός
τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νά παραδοθεῖ στά
χέρια τῶν ἐχθρῶν τοῦ Θεοῦ, νά
σταυρωθεῖ καί τήν τρίτη ἡμέρα ν'
ἀναστηθεῖ.

- 8 **Καί ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ**
 Θυμήθησαν τότε τά λόγια του.
- 9 **καί ὑποστρέψασαι ἀπό τοῦ μνημείου**
 ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα
 καί πᾶσι τοῖς λοιποῖς.
 Ἐπέστρεψαν ἀπό τό μνήμα κι
 ἀνήγγειλαν ὅλα αὐτά στούς ἑνδεκα
 μαθητές καί σ' ὅλους τούς ἄλλους.
- 10 **Ἦσαν δέ ἡ Μαγδαληνή Μαρία**
καί Ἰωάννα καί Μαρία Ἰακώβου
καί αἱ λοιπαί σύν αὐταῖς,
αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα.
 Αὐτές πού τά ἔλεγαν αὐτά στούς
 ἀποστόλους ἦταν ἡ Μαρία ἡ
 Μαγδαληνή, ἡ Ἰωάννα, ἡ Μαρία, ἡ
 μητέρα τοῦ Ἰακώβου καί οἱ ὑπόλοιπες
 πού ἦταν μαζί τους.
- 11 **Καί ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν**
ὡσεὶ λῆρος τά ῥήματα αὐτῶν
καί ἠπίστουν αὐταῖς.
 Τά λόγια αὐτά τοὺς φάνηκαν σάν
 παραλήρημα καί δέν τίς πίστευαν.
- 12 **Ὁ δέ Πέτρος ἀναστάς**
ἔδραμεν ἐπὶ τό μνημεῖον
καί παρακύψας
βλέπει τά ὀθόνια κείμενα μόνα
καί ἀπῆλθε
πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τό γεγονός.

Ὁ Πέτρος ὁμῶς σηκώθηκε κι ἔτρεξε
 στό μνήμα. Ὄταν ἔσκυψε, εἶδε τά
 σάβανα μόνα
 καί γύρισε σπίτι του γεμᾶτος ἀπορία γι'
 αὐτό πού ἔγινε.

Ὁ Ν' Ψαλμός

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τῆς μετανοίας
 ἀνοιξόν μοι πύλας, Ζωοδότα·
 ὀρδρίζει γάρ τό πνεῦμά μου
 πρὸς ναόν τόν ἅγιόν Σου,
 ναόν φέρον τοῦ σώματος
 ὄλον ἐσπιλωμένον·
 ἀλλ' ὡς οἰκτιρμῶν κάθαρον
 εὐσπλάγχγη Σου ἐλέει.

Καί νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Τῆς σωτηρίας
 εὐδυνόν μοι τρίβους, Θεοτόκε·
 αἰσγραῖς γάρ κατερρύπωσα
 τήν ψυχὴν ἁμαρτίαις
 ὡς ῥαθύμως τόν βίον μου
 ὄλον ἐκδαπανήσας·
 ταῖς Σαῖς πρεσβεΐαις ῥῦσαί με
 πάσης ἀκαθαρσίας.

Ελεῆμον, ἐλέησόν με, ὁ Θεός,
 κατά τό μέγα ἔλεός Σου
 καί κατά τό πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου
 ἐξάλειψον τό ἀνόμημά μου.

Ἦχος πλ. β΄.

Τά πλήθη
 τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν
 ἐννοῶν ὁ τάλας,
 τρέμω τήν φοβεράν ἡμέραν τῆς κρίσεως·
 ἀλλά θαρρῶν
 εἰς τό ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας Σου
 ὡς ὁ Δαυῖδ βοῶ Σοι·
 ἐλέησόν με ὁ Θεός,
 κατὰ τό μέγα Σου ἔλεος.

Ἀπό γ΄ ὠδῆς Κάθισμα.**Ἦχος δ΄. Ταχύ προκατάλαβε.**

Ταπείνωσις ὕψωσε
 κατησχυμένον κακοῖς
 Τελώνην στυγνάσαντα
 καί τό «ἰλάσθητι»,
 τῷ Κτίστη βοήσαντα·
 ἔπαρσις δέ καθεῖλεν ἀπό δικαιοσύνης
 δειλαιον Φαρισαῖον μεγαλορρημονοῦντα·
 ζηλώσωμεν διό τά καλά
 κακῶν ἀπεχόμενοι.

Δόξα. Ὅμοιον.

Ταπείνωσις ὕψωσε
 πάλαι Τελώνην κλαυθμῷ
 βοήσαντα «ἰλάσθητι» καί ἐδικαίωσεν·
 αὐτόν μιμησώμεθα
 ἅπαντες οἱ εἰς βάθος
 τῶν κακῶν ἐμπεσόντες·
 κράζωμεν τῷ Σωτῆρι

ἀπό βάθους καρδίας
 Ἠμάρτομεν, Φιλάνθρωπε
 Μόνε, ἰλάσθητι.

Καί νῦν. Θεοδοκίον. Ὅμοιον.

Ταχύ δέξαι, Δέσποινα,
 τάς ἰκεσίας ἡμῶν
 καί ταύτας προσάγαγε
 τῷ Σῶ Υἱῷ καί Θεῷ,
 Κυρία Πανάμωμε.
 Λῦσον τάς περιστάσεις
 τῶν εἰς Σέ προστρεχόντων·
 σύντριψον μηχανίας
 καί κατάβαλε θράσος
 ἐχθρῶν ὀπλιζομένων
 κατά τῶν δούλων Σου.

Ἀφ' στί ὠδῆς. Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Φαρισαίου φύγωμεν ὑψηγορίαν
 καί Τελώνου μάθωμεν
 τό ταπεινόν, ἐν στεναγμοῖς
 πρὸς τόν Σωτῆρα κραυγάζοντες·
 ἰλαδι, Μόνε ἡμῖν εὐδιάλλαχτε.

Ἔτερον.

Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Στεναγμούς προσοίσωμεν
 τελωνικούς τῷ Κυρίῳ
 καί Αὐτῷ προσπέσωμεν
 ἁμαρτωλοί ὡς Δεσπότη·
 θέλει γάρ

τήν σωτηρίαν πάντων ἀνθρώπων·
 ἄφεσιν
 παρέχει πᾶσι μετανοοῦσι·
 δι' ἡμᾶς γάρ ἐσαρκώθη
 Θεός ὑπάρχων Πατρί συνάναρχος.

Ὅλοι μαζί ἐπαναλαμβάνομε:

Θεός ὑπάρχων Πατρί συνάναρχος.

Οἶκος. Τήν Ἐδέμ Βηθλεέμ.

Εαυτούς, ἀδελφοί,
 ἅπαντες ταπεινώσωμεν·
 στεναγμοῖς, ὀδυρμοῖς
 τύψωμεν τήν συνειδήσιν,
 ἵνα ἐν τῇ κρίσει τότε τῇ αἰωνίᾳ
 ἐκεῖ ὀφθῶμεν πιστοί, ἀνεύθυνοι, τυχόντες
 ἀφέσεως·
 ἐκεῖ γάρ ἐστιν ὄντως ἡ ἄνεσις,
 ἣν ἰδεῖν ἡμᾶς νῦν ἱκετεύσωμεν·
 ἐκεῖ ὀδύνη ἀπέδρα, λύπη,
 καί οἱ ἐκ βάθους στεναγμοί,
 ἐν τῇ Ἐδέμ τῇ θουμαστῇ,
 ἧς ὁ Χριστός Δημιουργός,
 Θεός ὑπάρχων Πατρί συνάναρχος.

Ὅλοι μαζί ἐπαναλαμβάνομε:

Θεός ὑπάρχων Πατρί συνάναρχος.

Συναξάριον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ,
 τῆς τοῦ Τελώνου καί τοῦ Φαρισαίου
 ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου
 τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ παραβολῆς

μνείαν ποιούμεθα.

Φαρισαΐζων, Ἱεροῦ μακράν γίνου.
Χριστός γάρ ἐνδόν, ὦ ταπεινούς δεκτέον.

Ο Δημιουργός τῶν ἄνω καί τῶν κάτω
Τρισάγιον μέν ὕμνον ἐκ τῶν Ἀγγέλων
Τριῶδιον δέ καί παρ' ἀνθρώπων δέχου.

Ταῖς τῶν ἁγίων πάντων
μεγαλουργῶν Σου πρεσβείαις,
Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν,
ἐλέησον καί σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Καταβασία.

Ἦχος πλ. β'.

Ὦδὴ α'.

Ως ἐν ἠπειρῷ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
ἐν ἀβύσσῳ ἵχνησι τόν διώκτην Φαραῶ
καθορῶν ποντούμενον Θεῷ
ἐπινίκιον ᾠδὴν, ἐβόα, ἄσωμεν.

Ὦδὴ γ'.

Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Σὺ,
Κύριε ὁ Θεός μου,
ὁ ὑψώσας τό κέρας
τῶν πιστῶν Σου, Ἀγαθέ
καί στερεώσας ἡμᾶς
ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς ὁμολογίας Σου.

Ὦδὴ δ'.

«**Χ**ριστός μου δύναμις, Θεός καί Κύριος»,
ἡ σεπτὴ Ἐκκλησία θεοπρεπῶς
μέλπει ἀνακράζουσα

ἐκ διανοίας καθαρᾶς,
ἐν Κυρίῳ ἐορτάζουσα.

Ὦδὴ ε΄.

Τῷ θείῳ φέγγει Σου, Ἄγαθέ,
τάς τῶν ὀρθριζόντων Σοι ψυχάς
πόθῳ καταύγασον, δέομαι,
σέ εἰδέναι, Λόγε Θεοῦ, τόν ὄντως Θεόν,
ἐκ ζόφου τῶν πταισμάτων
ἀνακαλούμενον.

Ὦδὴ στ΄.

Τοῦ βίου τήν θάλασσαν
ὑψουμένην καθορῶν
τῶν πειρασμῶν τῷ κλύδωνι
τῷ εὐδίῳ λιμένι Σου προσδραμῶν
βοῶ Σοι· Ἀνάγαγε ἐκ φθορᾶς
τήν ζωήν μου, Πολυέλεε.

Ὦδὴ ζ΄.

Δροσοβόλον μέν τήν κάμινον εἰργάσατο
ἄγγελος τοῖς ὀσίοις Παισί·
τούς Χαλδαίους δέ καταφλέγον
πρόσταγμα Θεοῦ
τόν τύραννον ἔπεισε βοᾶν·
Εὐλογητός εἶ, ὁ Θεός,
ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ὦδὴ η΄.

**Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν
καί προσκυνοῦμεν τόν Κύριον.**

Ἐκ φλογός τοῖς Ὀσίοις
δρόσον ἐπήγασας

καί δικαίου θυσίαν ὕδατι ἔφλεξας·
 ἅπαντα γάρ ὀρθῶς, Χριστέ,
 μόνῳ τῷ βούλεσθαι·
 Σέ ὑπερυψοῦμεν
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

«Ἡ Τιμιωτέρα».

Ὡδή 8'.

Θεόν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον,
 Ὅν οὐ τολμᾷ ἀγγέλων
 ἀτενίσαι τὰ τάγματα·
 διά Σοῦ δέ, Πάναγνε,
 ὠράθη βροτοῖς
 Λόγος σεσαρκωμένος·
 Ὅν μεγαλύνοντες
 σὺν ταῖς οὐρανίαις στρατιαῖς
 Σέ μακαρίζομεν.

Ἐξαποστειλάρια.

Τοῦ Τριωδίου

Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Υψηγορίαν φύγωμεν
 Φαρισαίου κακίστην,
 ταπεινώσιν δέ μάθωμεν
 τοῦ Τελώνου ἀρίστην,
 ἵν' ὑψωθῶμεν βοῶντες
 τῷ Θεῷ σὺν ἐκείνῳ·
 ἰλάσθητι τοῖς δοῦλοις Σου
 ὁ τεχνεὺς ἐκ Παρθένου,
 Χριστέ Σωτήρ,
 ἐκουσίως καί Σταυρόν ὑπομείνας

συνήγειρας τόν κόσμον Σου
 θεϊκῆ δυναστεία.

Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Ὁ ποιητής τῆς κτίσεως
 καί Θεός τῶν ἀπάντων,
 σάρκα βροτεῖαν ἔλαβεν
 ἐξ ἀχράντου γαστρός Σου,
 πανύμνητε Θεοτόκε
 καί φθαρεῖσάν μου φύσιν
 ὄλην ἀνεκαινούργησε,
 πάλιν ὡς πρό τοῦ τόκου
 καταλιπών
 μετά τόκον· ὄθεν πίστει Σε πάντες
 ἀνευφημοῦντες κράζομεν·
 Χαῖρε, δόξα τοῦ κόσμου.

Εἰς τοὺς Αἶνους Στιχηρά

Ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου δ'.

Τοῦ Τριωδίου δ'.

Ἦχος α'.

5.

Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καί χορῶ,
 αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν χορδαῖς καί ὄργάνῳ·

Ἡ Ἐκκλησία ἀφυπνίζει καί ὁδηγεῖ τόν
 ἄνθρωπο στήν ταπείνωση καί τήν μετάνοια.

Τό ἴδιο τροπάριο ψάλλεται καί στόν
 Ἑσπερινό.

Μή προσευξώμεθα
φαρισαϊκῶς, ἀδελφοί·

Ἄς μὴν προσευχηθοῦμε σάν τόν Φαρισαῖο,
ἀδελφοί,

ὁ γάρ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται·

γιατί αὐτός πού προσπαθεῖ νά ἀνυψώσῃ
τόν ἑαυτό του θά ταπεινωθῆ.

**ταπεινωθῶμεν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ,
τελωνικῶς**

Ἄς ταπεινωθοῦμε μπροστά στό Θεό σάν
τόν Τελώνη

διά νηστείας, κρίζοντες·

νηστεύοντας καί παρακαλῶντας:

Ἰλάσθητι ἡμῖν, ὁ Θεός,

τοῖς ἁμαρτωλοῖς.

Συγχώρησέ μας, Κύριε, τούς ἁμαρτωλούς.

6.

Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις,

5

αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τόν Κύριον.

6

Καυχησιολογία καί σιωπή. Ἄς ἐλέγξωμε
τούς ἑαυτούς μας· τί εἶναι ἐκεῖνο πού μᾶς κινεῖ
κάθε φορά; Ἡ ἐπίδειξη ἢ ἡ μετάνοια;

**Τό ἴδιο τροπάριο ψάλλεται καί στόν
Ἑσπερινό.**

Φαρισαῖος κενοδοξία νικώμενος

Ὁ Φαρισαῖος νικημένος ἀπό κενοδοξία
καί Τελώνης τῆ μετάνοία κλινόμενος
καί ὁ Τελώνης σκυμμένος ἀπό μετάνοια
προσηλθὼν Σοι τῷ μόνῳ Δεσπότη·

ἦλθαν σέ Σένα, Κύριε, τόν μόνο Δεσπότη.
ἀλλ' ὁ μέν καυχησάμενος

Μά ὁ πρῶτος ἐπειδὴ καυχήθηκε
ἐστερήθη τῶν ἀγαθῶν,
 στερήθηκε τά ἀγαθά τῆς Βασιλείας Σου.
ὁ δέ μή φθεγγάμενος

Ἐνῶ ὁ δεύτερος μέ τή σιωπή του
ἠξιώθη τῶν δωρεῶν
 ἀξιώθηκε νά λάβῃ τίς δωρεές Σου.

ἐν τούτοις τοῖς στεναγμοῖς

Σ' αὐτούς τούς στεναγμούς τοῦ Τελώνη
στήριξόν με, Χριστέ ὁ Θεός,
 στήριξε κι ἐμένα Θεέ μου, Χριστέ,
ὡς φιλάνθρωπος.

πού εἶσαι φιλάνθρωπος.

7.

Ἦχος γ'.

Ἀνάστηδι, Κύριε, ὁ Θεός μου,
 ὑψωθήτω ἡ χεὶρ Σου,
 μή ἐπιλάβῃ τῶν πενήντων Σου εἰς τέλος.

Τοῦ Τελώνου καί τοῦ Φαρισαίου
 τό διάφορον ἐπιγνοῦσα, ψυχὴ μου,
 τοῦ μέν μίσησον
 τήν ὑπερήφανον φωνήν,
 τοῦ δέ ζήλωσον
 τήν εὐκατάνυκτον εὐχήν
 καί βόησον·
 ὁ Θεός ἰλάσθητι μοι τῶ ἀμαρτωλῶ
 καί ἐλέησόν με.

8.

Ἐξομολογήσομαί Σοι, Κύριε,
 ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
 διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά Σου.

Τοῦ Φαρισαίου τὴν μεγάλην φωνήν,
 πιστοί, μισήσαντες,
 τοῦ δέ Τελώνου
 τὴν εὐκατάνυκτον εὐχὴν ζηλώσαντες
 μή τὰ ὑψηλά φρονῶμεν,
 ἀλλ' ἐαυτοὺς ταπεινοῦντες
 ἐν κατανύξει κράζωμεν
 Ὁ Θεός
 ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσι
 Φαρισαῖον δικαιοῦντα ἑαυτόν
 κατέκρινας, Κύριε,
 καὶ Τελώνην μετριοπαθήσαντα
 καὶ στεναγμοῖς ἰλασμόν αἰτούμενον
 ἐδικαίωσας·
 οὐ γάρ προσίεσαι
 τοὺς μεγαλόφρονας λογισμούς
 καὶ τὰς συντετριμμένας καρδίας
 οὐκ ἐξουθενεῖς·
 διό καὶ ἡμεῖς
 Σοί προσπίπτομεν ἐν ταπεινώσει
 τῷ παθόντι δι' ἡμᾶς·
 παράσχου τὴν ἄφεσιν καὶ τό μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν.

Υπερευλογημένη ύπάρχεις ...

Δοξολογία μεγάλη.

Ἦχος πλ. δ΄.

Αναστάς ἐκ τοῦ μνήματος ...

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Β΄ Τιμόθεον 3,10-15

**Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ
ΣΤΟΝ ΤΙΜΟΘΕΟ.**

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ.

Ἡ περικοπή εἶναι μιὰ παράλληλη πρὸς τὴν παραβολή τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἀποστολική διδαχή, κατάλληλη γιὰ τὴν ἔναρξη καὶ τὸν κατηχητικό στόχο τῆς περιόδου τοῦ Τριωδίου.

Ἀπὸ τῆ φυλακῆ τῆς Ρώμης ὁ Παῦλος γράφει στὸν Τιμόθεο ὁδηγίες γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ διακονία του. Ὑπόδειγμα τοῦ δίδει τό δικό του προσωπικό παράδειγμα, τό ὁποῖον ὁ Τιμόθεος ἔχει γνωρίσει κατὰ τὰ χρόνια τῆς θητείας του στὴν ἀποστολικὴ ομάδα τοῦ Παύλου. Οὐσιαστικά τοῦ προσφέρει ἓνα ζωντανό παράδειγμα πνευματικῆς ζωῆς, ἓνα πνευματικό καθρέφτη γιὰ νὰ ἐλέγξει τὸν ἑαυτό του.

«Μέ γνωρίζεις καί βλέπεις πώς ἡ ζωή τοῦ ἀποστόλου εἶναι μαρτυρική. Ἔτσι θά ᾿ναι καί ἡ δική σου ἂν θέλῃς νά ὑπηρετῆς καί νά λατρεύῃς τό Θεό. Μή ζηλεύεις τούς πονηρούς πού προσδεύουν κατά κόσμον. Μείνε πιστός σ' αὐτά πού σοῦ δίδαξα, ξέροντας ποιός εἶμαι ἐγώ πού σ' τά δίδαξα. Τά ἱερά γράμματα, οἱ λόγοι τῆς Ἁγίας Γραφῆς μποροῦν νά σέ κάνουν σοφό καί νά σέ σώσουν, ἂν ἔχῃς πίστη στό Χριστό. Ἡ περικοπή συγγενεύει καί ὑπενθυμίζει τούς δύο δρόμους τῆς ζωῆς τοῦ Ψάλμου 1.

Προκείμενον

Ἦχος πλ. δ'. Ψαλμός 75.

Εὐξασθε καί ἀπόδοτε
Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Γνωστός ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός.

Πρός Τιμόθεον Β' Ἐπιστολῆς Παύλου
τό ἀνάγνωσμα.

Τέκνον Τιμόθεε,

Παιδί μου Τιμόθεε,

10 παρηκολούθηκάς μου

τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ,

τῇ προθέσει,

ἀκολουθώντας με στό ἀποστολικό

ἔργο μου, εἶδες καί ἔμαθες κοντά

μου τί διδάσκω, πῶς

- συμπεριφέρομαι, ποιές είναι οι
 βαδύτερες προθέσεις μου.
 τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ,
 τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ,
 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν,
 Εἶδες τὴν πίστη μου,
 τὴ μακροθυμίᾳ,
 τὴν ἀγάπῃ, τὴν ὑπομονή,
 τοὺς διωγμούς, τὰ παθήματα,
 οἷά μοι ἐγένετο
 ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις.
 στὰ ὅσα ἔπαθα στὴν Ἀντιόχεια,
 στό Ἰκόνιο, στό Λύστρα.
 Οἷους διωγμούς ὑπήνεγκα
 καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος.
 Τί διωγμούς ὑπέφερα κι ἀπ' ὅλα μέ
 γλίτωσε ὁ Κύριος.
 12 **Καὶ πάντες δέ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς**
ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
διωχθήσονται
 Καὶ ὅλοι ὅσοι θέλουν νά ζήσουν
 ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ διδασκαλία τοῦ
 Χριστοῦ σεβόμενοι τόν Θεό, ἀφοῦ
 ἐγνώρισαν τόν Ἰησοῦ Χριστό καί
 ἐνώθηκαν μαζί Του, θά
 ἀντιμετωπίσουν διωγμούς.

13 πονηροί δέ ἄνθρωποι καί γόητες
προκόψουσιν ἐπί τό χειῖρον,
πλανῶντες καί πλανώμενοι.

Ἄνθρωποι ὅμως πονηροί καί
ἀπατεῶνες θά προκόβουν στό
χειρότερο, παρασύροντας στήν
πλάνη καί ἄλλους
καί πλανώμενοι κι οἱ ἴδιοι
παρασυρμένοι ἀπό ἄλλους.

14 Σύ δέ μένε
ἐν οἷς ἔμαθες καί ἐπιστώθης,
εἰδώς παρά τίνος ἔμαθες,

Ἐσύ ὅμως νά μένης σταθερός σ'
αὐτά πού ἔμαθες καί γιά τά ὁποῖα
πεῖστηκες, γνωρίζοντας ἀπό ποιόν
τά ἔμαθες

15 καί ὅτι ἀπό βρέφους
τά ἱερά γράμματα οἶδας,
τά δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν
καί ὅτι ἀπό τήν παιδική σου
ἡλικία γνωρίζεις τά ἱερά Βιβλία τά
ὁποῖα μποροῦν νά σέ κάνουν σοφό
καί νά σέ ὀδηγήσουν στή σωτηρία
διά πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
μέ τήν πίστη στόν Ἰησοῦ Χριστό.

«ΑΛΛΗΛΟΥΪΑΡΙΟΝ»

Ἦχος πλ. δ'. Ψαλμός 94.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ.
ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Προφθάσωμεν τό πρόσωπον Αὐτοῦ
ἐν ἔξομολογήσει

καί ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν Αὐτῷ.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Ὅτι Θεός μέγας Κύριος
καί βασιλεύς μέγας ἐπί πᾶσαν τήν γῆν

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Ὅτι Αὐτοῦ ἐστίν ἡ θάλασσα
καί Αὐτός ἐποίησεν αὐτήν
καί τήν ξηράν αἱ χεῖρες Αὐτοῦ ἔπλασαν.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΤΗΣ ΙΣΤ΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν, 18,10-14.

10 **Εἶ**πεν ὁ Κύριος

τήν παραβολήν ταύτην·

Εἶπε ὁ Κύριος τήν παραβολή αὐτή:

ἄνθρωποι δύο

ἀνέβησαν εἰς τό ἱερόν προσεύξασθαι·

ὁ εἷς Φαρισαῖος καί ὁ ἕτερος Τελώνης.

Δυὸ ἄνθρωποι ἀνέβηκαν στό ναό
γιά νά προσευχηθοῦν· ὁ ἓνας ἦταν
Φαρισαῖος καί ὁ ἄλλος Τελώνης.

11 Ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς πρὸς ἑαυτὸν
ταῦτα προσήχετο·

Ὁ Φαρισαῖος ἀπομονώθηκε ἀπὸ
τούς ἄλλους ἐγωϊστικά κι ἔκανε
τὴν ἐξῆς προσευχή:

Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ Σοι,
ὅτι οὐκ εἰμί

ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων,
ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί,
ἢ καί ὡς οὗτος ὁ Τελώνης.

Θεέ μου Σ' εὐχαριστῶ, πού δέν
εἶμαι σάν τούς ἄλλους ἀνθρώπους,
πού εἶναι ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί,
ἢ καί σάν αὐτόν ἐδῶ τόν Τελώνη.

12 Νηστεύω δὶς τοῦ Σαββάτου,
ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι.

Ἐγὼ νηστεύω δυὸ φορές τὴν
ἐβδομάδα καί προσφέρω στό ναό τό
ἓνα δέκατο ἀπ' ὅλα ὅσα ἀποκτῶ.

13 Καί ὁ Τελώνης μακρόθεν ἐστῶς,
οὐκ ἤθελεν οὐδέ τούς ὀφθαλμούς
εἰς τόν οὐρανόν ἐπάραι,

Ὁ Τελώνης ἀντίθετα στεκόταν
πολύ πίσω καί δέν τολμοῦσε οὔτε

τά μάτια του νά σηκώση στὸν
οὐρανό,
ἀλλ' ἔτυπτε τό στῆθος αὐτοῦ, λέγων·
ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι
τῷ ἁμαρτωλῷ.
ἀλλά χτυποῦσε τό στῆθος του κι
ἔλεγε· Θεέ μου, σπλαγγίσου με
τόν ἁμαρτωλό.

14 Λέγω ὑμῖν,
κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος
εἰς τόν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος.
Σᾶς βεβαιώνω, ὅτι αὐτός γύρισε
στό σπίτι του δικαιωμένος καί
συμφιλιωμένος μέ τό Θεό, καί ὄχι
ὁ ἄλλος.

ἽΟτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτόν,
ταπεινωθήσεται·
ὁ δέ ταπεινῶν ἑαυτόν, ὑψωθήσεται.
Γιατί ὅποιος ὑψώνει τόν ἑαυτό του
θά ταπεινωθῆ· ἐνῶ ἀντίθετα
ὅποιος ταπεινώνει τόν ἑαυτό του
θά ὑψωθῆ.

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ
«Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ
ΤΟΥ ΤΑΠΕΙΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ»

Ἡ σημερινή Κυριακή, μέ τήν ὁποῖαν
ἀνοίγει» τό Τριῶδιο, «μας προβάλλει νά

μελετήσωμε τήν παραβολή τοῦ Τελώνου καί Φαρισαίου. Μέ τήν παραβολή αὐτή μᾶς εἰσάγει στό δυσκολώτερο πρόβλημα πού ἀντιμετωπίζομε ὅλοι: πῶς θά ἐλέγξωμε καί θά διορθώσωμε τήν ἐξωτερική συμπεριφορά μας, καί κυρίως πῶς θά διερευνήσωμε τά ἀπροσπέλαστα βάθη τοῦ κέντρου τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀπό τήν ὁποῖαν ἐκπηγάξει ἡ ἐξωτερική μας συμπεριφορά.

Ἡ ἐξέταση τῆς ἐξωτερικῆς συμπεριφορᾶς μας καί κυρίως ἡ διερεύνηση τῆς βαθύτερης οὐσίας, τοῦ κέντρου τῆς ὑπάρξεώς μας, εἶναι πολύ βασική καί δύσκολη προσωπική πνευματική ἐργασία. Ἀπαιτεῖ δυνατό ἐσωτερικό μάτι, πού νά ἔχη τή δύναμη νά ἀντικρύσει τήν ἀσχήμια τοῦ ἐσωτερικοῦ, τοῦ πραγματικοῦ ἑαυτοῦ μας καί τήν ταπείνωση νά παραδεχτῆ τήν πληγή, ὅτι αὐτό εἶμαι, γιά νά φροντίσει νά ἀλλάξει καί νά γίνη καλύτερος καί ὁμορφώτερος. Καλούμεθα λοιπόν νά ἐλέγξωμε καί νά κατανοήσωμε τό τί εἴμαστε στήν πραγματικότητα ἀληθινοί καί γνήσιοι ἢ ψεύτικοι καί κίβδηλοι.

Ἄς θυμηθοῦμε τό κορύφωμα αὐτῆς τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ Φαρισαϊσμοῦ καί τῆς ὑποκρισίας, ὅπως ἐκφράστηκε ἀπό τά πρόσωπα τῆς ἰουδαϊκῆς ἡγεσίας, ἡ ὁποία τελικά ἐφτάσε στό σημεῖο νά διαπράξει τό

μεγαλύτερο ἔγκλημα στήν ἱστορία, νά - σταυρώση τό Δημιουργό καί Εὐεργέτη τοῦ κόσμου.

Οἱ ἄνθρωποι συνήθως δέν ξέρουν τί κάνουν. Γι' αὐτό ὁ Χριστός παρεκάλεσε τόν Πατέρα Του ἀπό τό ὕψος τοῦ σταυροῦ: «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι.»

Ἄς ἐλέγξωμε λοιπόν κάτω ἀπό τό βλέμμα τοῦ πανσόφου καί παντεπόπτη Θεοῦ καί Πλάστη μας, ὁ Ὅποιος μᾶς ἀγαπᾷ ὡς Πατέρας στοργῆς καί γνωρίζει καλά τά κρυπτά βάθη τῆς καρδιάς μας, πόσο εἴμαστε οὐσιαστικά καλοί ἄνθρωποι, καλά παιδιά Του, ἢ παραμένομε πονηροί, ὑποκριτές καί φαρισαῖοι.

Γιά νά μᾶς βοηθήση νά κατανοήσωμε τήν κατάστασή μας καί νά προσπαθήσωμε νά διορθωθοῦμε, ἡ Ἐκκλησία μᾶς προβάλλει ἀπό τό Εὐαγγέλιο, στήν ἀρχή τῆς περιόδου τοῦ Τριωδίου, δύο ἐκφραστικές εἰκόνες: Τήν εἰκόνα τοῦ ἀλαζόνα Φαρισαίου, ὁ ὁποῖος προσεύχεται μέ ὑπερηφάνεια, ἀλλά χωρίς ἀποτέλεσμα καί τήν εἰκόνα τοῦ ταπεινοῦ καί καταφρονημένου Τελώνη, ὁ ὁποῖος προσεύχεται μέ ἀληθινή ταπείνωση καί συντριβή καρδιάς καί δικαιώνεται ἀπό τό Θεό.

Ἡ στάση τοῦ Φαρισαίου ἐκφράζει μιὰ ἀπρέπεια πρὸς δύο κατευθύνσεις. Περιφρονεῖ ταυτόχρονα τόσο τὸν Θεὸ πρὸς τὸν Ὅποιον προσεύχεται καὶ τὸν Ὅποιον ἀγνοεῖ μέ τὴν πνευματικὴ τύφλωση πού ἔχει. Περιφρονεῖ ὡστόσο ταυτόχρονα καὶ τὸν ἄνθρωπο πού βρίσκεται δίπλα του, ὁ ὁποῖος συντριβεται ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας του καὶ καταφεύγει στό Θεό μέ ταπεινὴν ἄνωση.

Ἐμεῖς πρέπει ν' ἀποφύγωμε τὴν ἀλαζονικὴν στάση τοῦ Φαρισαίου καὶ νὰ μιμηθοῦμε τὸ ὑπόδειγμα τῆς ταπεινώσεως καὶ συντριβῆς τοῦ Τελώνη.

Ἄν περιοριστοῦμε μόνο στό ἐξωτερικὸ καθῆκον τῆς ἀλαζονικῆς προσευχῆς καὶ τοῦ τυπικοῦ ἐκκλησιασμοῦ, εἴμαστε σάν τὸν Φαρισαῖο. Ἄν ὅμως καταφύγωμε στό Θεό, συγκλονισμένοι ἀπὸ εἰλικρινῆ μετάνοια καὶ Τόν παρακαλέσωμε ταπεινά, μᾶς διαβεβαιώνει ὁ ἴδιος, ὅτι θὰ μᾶς λυπηθῆ καὶ θὰ μᾶς ἐλεήσῃ, ὅπως ἐδικαίωσε τὸν Τελώνη τῆς παραβολῆς.

Εἶδησις

Τὴν ἐβδομάδα πού ἀκολουθεῖ
ἔχομε κατάλυση εἰς πάντα.